

I. TAYLORŮV POLYNOM

Připomeňme si definice elementárních funkcí:

a) $\sin(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}$ b) $\cos(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!}$ c) $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$

1. Dokažte, že Taylorův polynom k -tého řádu v bodě 0 pro funkce f je roven polynomu P :

(tyto výsledky lze dále považovat za známé rozvoje a používat je v dalších výpočtech)

a) $f(x) = (1+x)^a$ ($a \in \mathbb{R}$), $P(x) = \sum_{n=0}^k \binom{a}{n} x^n$, kde $\binom{a}{n} = \frac{a \cdot (a-1) \cdot (a-2) \cdots (a-n+1)}{n!}$

b) $f(x) = \log(1+x)$, $P(x) = \sum_{n=1}^k (-1)^{n+1} \frac{x^n}{n}$

2. Najděte Taylorův polynom k -tého řádu v bodě 0 pro funkce:

a) $\operatorname{tg}(x)$, $k = 4$ b) $\cos(\sin x)$, $k = 5$ c) $\sin(\sin x)$, $k = 6$ d) $\sin(1 - \cos x)$, $k = 3$ e) $\frac{1+x+x^2}{1-x+x^2}$, $k = 4$

f) e^{2x-x^2} , $k = 5$ g) $\frac{x}{e^x-1}$, $k = 4$ h) $\log(\cos x)$, $k = 6$

3. Odhadněte absolutní chybu aproximace daných funkcí na daných intervalech:

a) $\sin x \approx x - \frac{x^3}{6}$, $x \in [-1/2, 1/2]$ b) $\sqrt{1+x} \approx 1 + \frac{x}{2} - \frac{x^2}{8}$, $x \in [0, 1]$

4. Spočtěte $\sqrt{5}$ s přesností 10^{-4}

5. Spočtěte limity

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^{-\frac{x^2}{2}}}{x^4}$ b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x \sin x - x(1+x)}{x^3}$ c) $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt[6]{x^6 + x^5} - \sqrt[6]{x^6 - x^5})$
 d) $\lim_{x \rightarrow \infty} x^{3/2} (\sqrt{x+1} + \sqrt{x-1} - 2\sqrt{x})$ e) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x + a^{-x} - 2}{x^2}$ ($a > 0$) f) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right)$
 g) $\lim_{x \rightarrow \infty} (x - x^2 \log(1 + \frac{1}{x}))$ h) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(\frac{1}{x} - \frac{\cos x}{\sin x} \right)$ i) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left((x^3 - x^2 + \frac{x}{2}) e^{\frac{1}{x}} - \sqrt{x^6 + 1} \right)$
 j) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - (\cos x)^{\sin x}}{x^3}$

6. Vyšetřete konvergenci řad

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1}{\sqrt{n}} + \log \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right) \right]$ b) $\sum_{n=1}^{\infty} \left[2 \operatorname{tg} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{n}} \right) - \sin \left(\frac{1}{\sqrt[3]{n}} \right) - \frac{1}{n} \right]$
 c) $\sum_{n=1}^{\infty} \left[\sin \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \right) - \log \left(1 + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \right) \right]$ d) $\sum_{n=1}^{\infty} (e^{1/n} - 1 - \frac{1}{n}) (\arcsin \frac{1}{n} - \frac{1}{\sqrt{n}})$
 e) $\sum_{n=1}^{\infty} \operatorname{arctg} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right)$ f) $\sum_{n=1}^{\infty} (\sin \frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n})$ g) $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \left(\frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n} \right)$

7. Jak je třeba zvolit koeficienty $a, b \in \mathbb{R}$, aby platil vztah $x - (a + b \cos x) \sin x = o(x^3)$, $x \rightarrow 0$?

II. MOCNINNÉ ŘADY

1. Nalezněte poloměr konvergence následujících mocninných řad. Určete oblasti absolutní konvergence, neabsolutní konvergence a divergence.

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^7}{n+20} x^n$ b) $\sum_{n=1}^{\infty} (1 + \frac{1}{n})^{(-1)^n n^2} x^n$ c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{n!} x^n$ d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n + (-2)^n}{n} (x+1)^n$
 e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{a\sqrt{n}} x^n$ ($a > 0$) f) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{a^{n^2}} x^n$ ($a > 1$) g) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{[3+(-1)^n]^n}{n} x^n$ h) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{a^n + b^n}$ ($a, b > 0$)

i) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{a^n}{n} + \frac{b^n}{n^2}\right) x^n$ ($a, b > 0$) j) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{(2n)!} x^n$ (těžké na kružnici)

III. HLEDÁNÍ PRIMITIVNÍ FUNKCE - ÚVOD

Vyjádřete primitivní funkce na maximálních intervalech existence

1. Příklady na integrování "přímo":

a) $\int x^9 + \frac{1}{x} - 5e^x + x^{-3} - \cos x \, dx$ b) $\int 2e^{3x} - \sqrt[5]{5-x} \, dx$ c) $\int \frac{x^2+3x+6}{x^4} \, dx$

2. Příklady na integrování pomocí substituce:

a) $\int \operatorname{tg} x \, dx$ b) $\int \operatorname{cotg} x \, dx$ c) $\int \frac{x^2}{\cos^2 x^3} \, dx$ d) $\int \frac{x}{1+x^4} \, dx$ e) $\int \frac{1}{x \log x} \, dx$ f) $\int \frac{x}{\sqrt{x^2+5}} \, dx$ g) $\int \frac{1}{x \log x \log(\log x)} \, dx$

3. Další příklady k procvičení:

a) $\int \left(1 - \frac{1}{x^2}\right) \sqrt{x} \sqrt{x} \, dx$ b) $\int \frac{(\sqrt{2x} - \sqrt[3]{3x})^2}{x} \, dx$ c) $\int (2x+3x)^2 \, dx$ d) $\int \frac{x^2}{1+x^2} \, dx$ e) $\int \frac{1}{\sqrt{2-5x}} \, dx$ f) $\int \frac{x^3}{x^8+1} \, dx$
g) $\int \frac{1}{x^2} \sin\left(\frac{1}{x}\right) \, dx$ h) $\int \cos^2 x \, dx$ i) $\int \frac{2x}{2+2x^2+x^4} \, dx$ j) $\int \frac{\sin x}{1+\sin^4 x} \cos x \, dx$

4. Příklady na integrování "per partes":

a) $\int x^3 \sin x \, dx$ b) $\int e^x \cos x \, dx$ c) $\int \log x \, dx$ d) $\int x^n e^x \, dx$, $n \in \mathbb{N}$ e) $\int x \log x \, dx$ f) $\int x e^x \cos x \, dx$

5. Další příklady k procvičení:

a) $\int \frac{\sin x}{\sqrt{\cos^3 x}} \, dx$ b) $\int \frac{x^2}{(8x^3+27)^{2/3}} \, dx$ c) $\int \frac{\operatorname{arctg} x}{1+x^2} \, dx$ d) $\int \frac{2^{2x}}{9^x-4^x} \, dx$ e) $\int \operatorname{arctg} x \, dx$ f) $\int x^2 \sin(2x) \, dx$
g) $\int \sqrt{x} \log^2 x \, dx$ h) $\int x^2 e^{-2x} \, dx$ i) $\int \left(\frac{\log x}{x}\right)^2 \, dx$ j) $\int x^5 e^{x^3} \, dx$ k) $\int e^{\sqrt{x}} \, dx$ l) $\int x \sin \sqrt{x} \, dx$

Vyjádřete primitivní funkce na maximálních intervalech existence

6. Příklady na integrování pomocí druhé věty o substituci:

a) $\int \sqrt{4-x^2} \, dx$ b) $\int \frac{1}{(1-x^2)^{3/2}} \, dx$ c) $\int \frac{1}{(x^2+a^2)^{3/2}} \, dx$ ($a > 0$)
d) $\int \sqrt{\frac{x+a}{a-x}} \, dx$ ($a > 0$) e) $\int x \sqrt{\frac{x}{2a-x}} \, dx$ ($a > 0$)

7. Příklady, kde se musí funkce "lepit":

a) $\int |x| \, dx$ b) $\int |\cos x| \, dx$ c) $\int \sqrt{x^6} \, dx$ d) $\int \sin |2x-1| \, dx$ e) $\int |\sin x + \cos x| \, dx$
f) $\int \max\{x, x^2\} \, dx$ g) $\int e^{-|x|} \, dx$ h) $\int |2x+1| \, dx$ i) $\int \arcsin \sin \frac{4x}{x^2+1} \, dx$

IV. HLEDÁNÍ PRIMITIVNÍ FUNKCE - INTEGRACE RACIONÁLNÍCH FUNKCÍ

Vyjádřete primitivní funkce na maximálních intervalech existence

1. Příklady na "integrování racionálních funkcí":

a) $\int \frac{1}{(2x+3)(3x+2)(x+1)} \, dx$ b) $\int \frac{5x^3+3x^2-x-1}{x^2+2x+1} \, dx$ c) $\int \frac{x^2+1}{x^2-1} \, dx$ d) $\int \frac{1}{x^4+1} \, dx$ e) $\int \frac{x^2+3x-2}{(x-1)(x^2+x+1)^2} \, dx$
f) $\int \frac{x^5+x^4+x^3+x^2+x+1}{x^3-3x^2+3x-1} \, dx$

2. Vyjádřete primitivní funkce na maximálních intervalech existence

a) $\int \frac{1}{1+\sqrt{x}} \, dx$ b) $\int \frac{1-\sqrt{x+1}}{1+\sqrt[3]{x+1}} \, dx$ c) $\int \frac{x \sqrt[3]{2+x}}{x+\sqrt[3]{2+x}} \, dx$ d) $\int \frac{1}{(1+e^x)^2} \, dx$ e) $\int \frac{1}{e^{2x}+e^x-2} \, dx$ f) $\int \frac{1}{1+e^{x/2}+e^{x/3}+e^{x/6}} \, dx$
g) $\int \frac{\sqrt{1+x}-\sqrt{x-1}}{\sqrt{1+x}+\sqrt{x-1}} \, dx$

3. Vyjádřete primitivní funkce na maximálních intervalech existence

- a) $\int \frac{1}{\sin x + \operatorname{tg} x} dx$ b) $\int \frac{\operatorname{tg}^2 x + 1}{\sin^2 x + \sin x \cos x} dx$ c) $\int \frac{\sin^3 x + \sin x}{\cos^3 x + \cos x} dx$ d) $\int \frac{1}{\cos^2 x (4 \sin^2 x - 1)} dx$ e) $\int \frac{1}{(2 + \cos x) \sin x} dx$
f) $\int \frac{\sin^2 x}{1 + \sin^2 x} dx$ g) $\int \frac{\sin x}{\sin^3 x + \cos^3 x} dx$

Vyjádřete primitivní funkce na maximálních intervalech existence

4. a) $\int \frac{1}{5 + \cos x} dx$ b) $\int \frac{\sin x \cos x}{1 + \sin^4 x} dx$ c) $\int \frac{1}{(\sin^2 x + 2 \cos^2 x)^2} dx$ d) $\int \frac{1}{2 \sin x - \cos x + 5} dx$
e) $\int \sqrt{x^2 + a^2} dx$ ($a > 0$) f) $\int \sqrt{x^2 - a^2} dx$ ($a > 0$)

5. a) $\int \frac{x^2}{\sqrt{x^2 - 2}} dx$ b) $\int \frac{x^2}{\sqrt{x^2 + a^2}} dx$ ($a > 0$) c) $\int \frac{1}{1 + \sqrt{x^2 + 2x + 2}} dx$ d) $\int \frac{1}{(x-1)\sqrt{x^2 - 3x + 2}} dx$

6. Převeďte “ $\int \sqrt{x^2 - 3x + 1} dx$ ” na integrál z racionální funkce pomocí následujících substitucí: a) $t = \sqrt{x^2 - 3x + 1} - x$ b) $t = \sqrt{x^2 - 3x + 1} + x$ c) “ $t = \sqrt{\frac{x-x_1}{x-x_2}}$ ”

7. BONUS - příklady ze zkouškových písemek na FSV:

- a) $\int \frac{2x}{(2x+3)(\sqrt{2x+3} + \sqrt[3]{2x+3})} dx$ b) $\int \frac{\sin^3 x}{\cos x (\sin^2 x + 1)} dx$ c) $\int \frac{1}{(\sqrt{x^2 + x + 7} - x)^3 + \sqrt{x^2 + x + 7} - x} dx$ d) $\int \frac{\cos x - 1}{\sin x - 1} dx$

8. BONUS - příklady ze zkouškových písemek na MFF:

- a) $\int \frac{1}{(e^{2x} + e^x - 2)(e^{2x} + 1)} dx$ b) $\int \frac{\sin x}{\sin x + \cos x - 3} dx$ c) $\int \frac{1}{x + \sqrt{x^2 + x}} dx$ d) $\int \frac{2 \log^2(x) + 3}{x \log^4(x) - x \log^2(x) - 6x} dx$

V. NEWTONŮV INTEGRÁL

Vypočtěte následující Newtonovy integrály

1. a) $\int_0^2 |1-x| dx$ b) $\int_0^{\log 2} x e^{-x} dx$ c) $\int_0^{2\pi} x^2 \cos x dx$ d) $\int_{\frac{1}{e}}^e |\log x| dx$ e) $\int_0^{100\pi} \sqrt{1 - \cos 2x} dx$
f) $\int_0^{\log 2} \sqrt{e^x - 1} dx$ g) $\int_0^a x^2 \sqrt{a^2 - x^2} dx$ h) $\int_0^{2\pi} \frac{1}{1 + \varepsilon \cos x} dx$, $\varepsilon \in [0, 1)$ i) $\int_{-1}^1 \frac{1}{a^2 \sin^2 x + b^2 \cos^2 x} dx$,
 $ab \neq 0$
j) $\int_{-1}^1 \frac{x}{x^2 + x + 1} dx$ k) $\int_0^{2\pi} \frac{1}{\sin^4 x + \cos^4 x} dx$
2. a) $\int_4^\infty \frac{1}{x^2} \sqrt{\frac{x-2}{x-4}} dx$ b) $\int_1^3 \frac{1}{x \sqrt{-x^2 + 4x - 3}} dx$ c) $\int_{-1}^\infty \frac{1}{\sqrt{x+1} + \sqrt{(x+1)^3}} dx$ d) $\int_0^{5\pi} \frac{1}{\sin^2 x + 2 \cos^2 x} dx$
e) $\int_{\pi/3}^{2\pi/3} \frac{1}{\sin x \sqrt{1 + \cos x}} dx$

3. Vypočtěte následující integrály

- a) $\int_0^\infty \frac{1}{x^2 + 3x + 2} dx$ b) $\int_0^1 \frac{1}{1 + \sqrt{\frac{1+x}{x}}} dx$ c) $\int_0^{6\pi} x \frac{\sin(x^2)}{2 + \sin(x^2)} dx$

d*) $\int_1^e \frac{1}{x} \operatorname{tg}^2 \sqrt{\log(x^2) + 1} dx$ (počítejte jako “zobecněný Riemannův integrál”)

4. Vypočtěte plochy ohraničené následujícími křivkami

- a) $f(x) = x^2$, $g(x) = \sqrt{x}$, $x \in [0, 1]$ b) $f(x) = x^n$, $g(x) = \sqrt[n]{x}$, $x \in [0, 1]$, $n \in \mathbb{N} \setminus \{1\}$
c) $f(x) = \sin x$, $g(x) = -\sin x$, $x \in [0, \pi]$ d) $f(x) = x^2$, $g(x) = \frac{1}{x}$, $h(x) = 0$, $x \in [0, \infty)$
e) $f(x) = \sqrt{1 - x^2}$, $g(x) = -\sqrt{1 - x^2}$, $x \in [-1, 1]$

VI. MOCNINNÉ ŘADY - SČÍTÁNÍ ČÍSELNÝCH ŘAD

1. Sečtěte řady všude na intervalu konvergence:

- a) $\sum_{n=0}^\infty \frac{x^{4n+5}}{n!}$ b) $\sum_{n=1}^\infty n x^n$ c) $\sum_{n=1}^\infty \frac{x^n}{n(n+1)}$ d) $\sum_{n=1}^\infty n^2 x^n$ e) $\sum_{n=1}^\infty (-1)^{n+1} n^2 x^n$ f) $\sum_{n=1}^\infty n(n+2)x^n$ g) $\sum_{n=0}^\infty \frac{x^{2n}}{(2n)!}$ h) $\sum_{n=0}^\infty \frac{x^{4n}}{(4n)!}$ i) $\sum_{n=1}^\infty (n-1)(n+3)x^{2n}$ j) $\sum_{n=1}^\infty (-1)^{n-1} \frac{x^{2n}}{n(2n-1)}$ k) $\sum_{n=1}^\infty \frac{n^2 - 1}{3^n n!} x^n$

2. Sečtěte řady:

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$ b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n}$ c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1}$ d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n(n+1)}{2^n}$ e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n n^3}{3^n}$ f) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{4^n(2n+1)}$
g) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{4n^2-1}$ h) $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{2n+3}{(n+1)2^n}$ i) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n n^2}{2^n n!}$

3. Vyjádřete následující funkce jako mocninnou řadu o středu 0:

a) e^{-x^2} b) $\operatorname{arctg} x$ c) $\sin^2 x$ d) $\frac{x^{10}}{1-x}$ e) $(1+x) \log(1+x)$

VII. KONVERGENCE NEWTONOVA INTEGRÁLU

1. Vyšetřete konvergenci následujících integrálů

a) $\int_0^1 \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{1-x^4}} dx$ b) $\int_0^1 \frac{x^2}{\sqrt[3]{(1-x^2)^5}} dx$ c) $\int_0^1 \frac{1}{e^{\sqrt{x}-1}} dx$ d) $\int_0^1 \frac{\sqrt{x}}{e^{\sin x}-1} dx$ e) $\int_0^1 \frac{1}{e^x - \cos x} dx$ f) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\log \sin x}{\sqrt{x}} dx$
g) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{\sin^p x \cos^q x} dx$ h) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{\sin^q x (1-\sin x)^p} dx$ i) $\int_0^{\infty} \frac{1}{\sqrt{x} \log(1+e^x)} dx$ j) $\int_0^1 x^{p-1} (1-x)^{q-1} dx$ k) $\int_0^{\infty} x^p e^{-\sqrt{x}} dx$

2. Vyšetřete konvergenci následujících integrálů

a) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1-\cos x}{x^m} dx$ b) $\int_1^{\infty} \frac{\sin x}{x^\alpha} dx$ ($\alpha > 1$) c) $\int_1^{\infty} x^k \frac{x-\sin x}{x+\sin x} dx$ d) $\int_0^{\infty} x^\alpha \operatorname{arctg}^\beta x dx$ e) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{tg} x)^\alpha dx$
f) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} x^\alpha \left(\frac{\pi}{2} - x\right)^\beta \operatorname{tg}^\gamma x dx$ g) $\int_2^{\infty} \frac{1}{x^p \ln^q x} dx$

3. Pomocí B-C podmínky ukažte, že následující integrály nejsou konvergentní:

a) $\int_1^{\infty} \frac{\sin x}{x^\alpha} dx$ ($\alpha \leq 0$) b) $\int_1^{\infty} \frac{|\sin x|}{x} dx$ c) $\int_1^{\infty} \frac{|\cos x|}{x} dx$ d) $\int_\pi^{\infty} \frac{\sin^2 x}{x} dx$

4. Pomocí metod “per partes” a “substitute” rozhodněte o konvergenci následujících integrálů:

a) $\int_1^{\infty} \frac{\sin x}{x^\alpha} dx$ ($\alpha \in (0, 1]$) b) $\int_0^{\infty} \sin(x^2) dx$

5. Vyšetřete konvergenci (absolutní i neabsolutní) následujících integrálů:

a) $\int_0^{\infty} 2x \cos(x^4) dx$ b) $\int_0^{\infty} \frac{\sqrt{x} \cos x}{x+8} dx$ c) $\int_0^{\infty} \frac{\sin^2 x}{x^\alpha} dx$ d) $\int_1^{\infty} \frac{\sin x}{x} \frac{x^2}{x^2+1} \operatorname{arctg} x dx$ (stačí vyšetřit neabsolutní konvergenci) e) $\int_0^{\infty} \frac{\log(1+x)}{x} \cos x dx$

6. BONUS - příklady ze zkuškových písemek na MFF:

a) $\int_0^{\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x \frac{\sin(\sqrt{x})}{x} dx$ U tohoto příkladu můžete bez ověřování použít informaci, že existuje okolí nekonečna, na kterém je funkce $(1 + 1/x)^x$ rostoucí.

b) $\int_1^{\infty} \frac{(x^3-1)(\log x)^\alpha}{(2+x^2)^2} dx$ ($\alpha \in \mathbb{R}$) c) $\int_0^{\infty} \cos(x^\alpha + 1) dx$

VIII. METRICKÉ PROSTORY

1. Ověřte, zda následující formule definují metriku na \mathbb{R} :

a) $\rho(x, y) = |x^3 - y^3|$ b) $\rho(x, y) = |x^2 - y^2|$ c) $\rho(x, y) = (x - y)^2$

2. Ať ρ_1, ρ_2 jsou metriky na množině P . Musí být i funkce ρ definovaná níže metrikou na P ?

a) $\rho = \rho_1 + \rho_2$ b) $\rho = \max\{\rho_1, \rho_2\}$ c) $\rho = \min\{\rho_1, \rho_2\}$ d) $\rho = \max\{\rho_1, 1\}$ e) $\rho = \min\{\rho_1, 1\}$

3. Na množině $\mathcal{P} = \{A \subset \mathbb{N} : A \text{ je konečná}\}$ definujme $\rho(A, B) = |(A \setminus B) \cup (B \setminus A)|$ pro $A, B \in \mathcal{P}$. Je ρ metrika?

4. Na prostoru $\mathcal{C}([0, 1])$ uvažujme supremovou metriku, tj. $\rho_s(f, g) = \max\{|f(t) - g(t)| :$

$t \in [0, 1]$. **Spočítejte** $\rho_s(x, x^2)$.

5. Na prostoru $\mathcal{C}([0, 1])$ uvažujme integrální metriku, tj. $\rho_i(f, g) = \int_0^1 |f(x) - g(x)| dx$.

a) Spočítejte $\rho_i(x, x^2)$. b) Pro jaké $a \in (0, 1)$ je vzdálenost $\rho_i(ax, x^2)$ nejmenší možná?

6. Ať (P, ρ) je metrický prostor, $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ je funkce splňující

(i) $f(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0$

(ii) $r \leq s + t \rightarrow f(r) \leq f(s) + f(t)$

Položme $\sigma(x, y) = f(\rho(x, y))$. Dokažte, že σ je potom metrika na P .

Pomocí tohoto tvrzení dokažte, že $\sigma(x, y) = \frac{\rho(x, y)}{1 + \rho(x, y)}$ je metrika na P .

7. Řekneme, že ρ je pseudometrika na P , pokud pro každé $x, y, z \in P$ platí

$$\rho(x, x) = 0, \rho(x, y) = \rho(y, x), \rho(x, z) \leq \rho(x, y) + \rho(y, z).$$

Nechť na množině P máme posloupnost pseudometrik $\rho_n, n \in \mathbb{N}$ splňující

$$\forall x, y \in P, x \neq y \exists n \in \mathbb{N} : \rho_n(x, y) \neq 0.$$

Dokažte, že potom $\rho(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} \min\{\rho_n(x, y), 1\}$ definuje metriku na P .

Toto tvrzení aplikujte na důkaz toho, že pokud na $\mathcal{C}(\mathbb{R})$ definuji $\rho_n(f, g) = \sup\{|f(x) - g(x)| : x \in [-n, n]\}$, pak $\rho(f, g) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} \min\{\rho_n(f, g), 1\}$ je metrika na $\mathcal{C}(\mathbb{R})$.

8. Rozhodněte, zda následující množiny jsou otevřené (resp. uzavřené). Zjistěte jejich vnitřek, uzávěr a hranici.

a) $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x > 0, y \leq 0\}$ b) $B = \{f \in \mathcal{C}[0, 1] : f(\frac{1}{2}) = 2\}$

c) $C = \{f \in \mathcal{C}[0, 1] : f(\frac{1}{2}) \in (0, 2)\}$ d) $D = \{f \in \mathcal{C}[0, 1] : \int_0^1 f(x) dx = 0\}$

9. Platí v metrických prostorech následující rovnosti? Platí alespoň jedna inkluze?

a) $\overline{A \cap B} = \overline{A} \cap \overline{B}$ b) $\text{Int}(A \setminus B) = \text{Int}(A) \setminus \text{Int}(B)$ c) $H(A) = \overline{A} \setminus A$ (uvažujte A otevřenou)

10. Uvažujme na \mathbb{R}^2 libovolnou metriku ρ . Která z následujících tvrzení jsou pravdivá? Která jsou pravdivá, pokud $\rho(x, y) = \|x - y\|$ pro nějakou normu na \mathbb{R}^2 ?

a) $5B(0, 1) = B(0, 5)$ (0 značí nulový vektor, $5A$ definujeme jako množinu $\{5a : a \in A\}$ pro $A \subset \mathbb{R}^2$)

b) $5B(x, 1) = x + B(0, 5), x \in \mathbb{R}^2$ c) $\text{Int}(\overline{B(0, 1)}) = B(0, 1)$ d) $\overline{\overline{B(0, 1)}} = \overline{B(0, 1)}$

11. Ať P je metrický prostor, $x \neq y$ jsou dva body z P . Dokažte:

a) $\{x\}$ je uzavřená množina. b) Existují disjunktní otevřené množiny U, V že $x \in U$ a $y \in V$.

12. Dokažte následující ekvivalence pro uzavřenou množinu A v metrickém prostoru P :

$$\text{Int}(A) = \emptyset \Leftrightarrow \overline{P \setminus A} = P,$$

$$\text{dist}(x, A) = 0 \Leftrightarrow x \in A \quad (\text{platí toto tvrzení i když } A \text{ není uzavřená?})$$

13. Ať $A \subset P$ je podmnožina metrického prostoru (P, ρ) . Dokažte:

a) $\text{Int}(A) = \bigcup\{U \subset A : U \text{ je otevřená}\}$ b) $\overline{A} = \bigcap\{F \supset A : F \text{ je uzavřená}\}$

IX. FUNKCE VÍCE PROMĚNNÝCH - LIMITY A SPOJITOST

1. Lze následující funkce spojitě rozšířit na \mathbb{R}^2 ?

- a) $\frac{x^2+y^2}{\sqrt{x^2+y^2+1}-1}$ b) $\frac{\sqrt{x^2y^2+1}-1}{x^2+y^2}$ c) $\frac{\sin(x^3+y^3)}{x^2+y^2}$ d) $\frac{x^2y^2}{x^2y^2+(x-y)^2}$ e) $\frac{x^3-y^3}{x-y}$
 f) $(x+y)\sin\frac{1}{x}\sin\frac{1}{y}$ g) $\frac{2xy}{x^2+y^2}$ h) $\frac{x+y}{\sqrt{x^2+y^2}}$ i) $\frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}}$ j) $(1+x^2y^2)^{\frac{1}{x^2+y^2}}$ k) $(x^2+y^2)x^2y^2$

X. FUNKCE VÍCE PROMĚNNÝCH - DERIVACE

1. Spočtěte parciální derivace funkcí všude, kde existují

- a) $x^m y^n$ b) e^{xy} c) $xy+yz+zx$ d) $|x|\cdot|y|$ e) $|y+\cos x|$ f) $|\sin y-\sin x|$ g) $|\cos y-\sin x|$
 h) $\left(\frac{x}{y}\right)^z$ i) $x^{\frac{y}{z}}$ j) $\sin(xy)$ k) $f(x,y) = e^{\frac{-\pi}{x^2+3xy+3y^2}}$, $f(0,0) = 0$ l) $\sqrt{x+y^2}$ m) $\sqrt{x^2-y^2}$

2. Mají následující funkce totální diferenciál v bodě $[0,0]$? (pokud v tomto bodě funkce není definována, spojitě ji dodefinujte)

- a) $\sqrt{x^2+y^2}$ b) $\sqrt[3]{x+y^2}$ c) $|xy|$ d) $\sqrt[3]{x^3+y^3}$ e) $(x^2+y^2)\sin\frac{1}{x^2+y^2}$ f) $e^{-\frac{1}{x^2+y^2}}$ g) $\frac{x^2y(|x|+|y|)}{x^4+y^2}$

3. Spočtěte gradient následujících funkcí všude, kde existuje:

- a) $\log(\sqrt{x^2+y^2})$ b) e^{xy} c) $\frac{x}{y}$

4. Předpokládejte, že x, y mají malou absolutní hodnotu. Odvoďte přibližné vzorce pro následující výrazy:

- a) $(1+x^m)(1+y^n)$ b) $\arctg\frac{x+y}{1+xy}$

5. Objem válce s podstavou o poloměru r a výšce h je dán vzorcem $V = \pi r^2 h$. Je-li výška $h = 5$ cm změřena s přesností na 0.005 cm a poloměr podstavy $r = 3$ cm je změřen s přesností na 0.01 cm, určete, s jakou největší možnou chybou je určen objem válce V .

6. Spočtěte gradient následujících funkcí všude, kde existuje:

- a) $|y-\sin x|$ b) $|\sin y-\sin x|$ c) $\left(\frac{x}{y}\right)^z$ d) $x^{\frac{y}{z}}$ e) x^{y^z} f) $f(x,y) = e^{-\frac{1}{x^2+xy+y^2}}$, $f(0,0) = 0$

7. Spočítejte přibližně tak, že nahradíte přírůstek vhodné funkce jejím diferenciálem:

- a) $\sqrt[3]{(1.02)^3 + (1.97)^3}$ b) $0.97^{1.05}$ c) $1.04^{2.02}$ d) $\frac{(1.03)^2}{\sqrt[3]{0.98}\sqrt[4]{(1.05)^3}}$ e) $1.002 \cdot (2.003)^2 \cdot (3.004)^3$